

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01 iki 2020-09-10

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [134-5063](#), i. k. 1061010ISTA000X-914

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ARCHITEKTŲ RŪMŲ
Į S T A T Y M A S**

2006 m. lapkričio 21 d. Nr. X-914
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos architektų rūmų (toliau – Rūmai) steigimą, funkcijas, veiklą ir valdymą.

2. Rūmų steigimo tikslas – užtikrinti architektūrinės veiklos skaidrumą ir kokybę, rūpintis architektų atestavimo, kvalifikacijos pripažinimo, profesinės kvalifikacijos tobulinimo, profesinės etikos standartų laikymosi klausimais, vykdyti profesinės veiklos stebėseną, atstovauti architektams santykiuose su valstybės ir savivaldos institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis nacionaliniu bei tarptautiniu lygiu, dalyvauti ekspertu teismuose ir kitose institucijose architektų profesinės veiklos klausimais, tenkinti ir ginti su architektūra susijusius viešuosius interesus, spręsti kitus susijusius klausimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

3. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su priede pateiktu Europos Sąjungos teisės aktu.

2 straipsnis. Rūmų teisinis statusas

1. Rūmai – pagal šį įstatymą ir Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą įsteigtas ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, vienijantis atestuotus architektus ir įgyvendinantis atestuotų architektų profesinę savivaldą. Rūmų, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra asociacija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

2. Rūmai turi savo sąskaitas banke.

3. Rūmų buveinė yra Lietuvos Respublikoje, Vilniuje.

4. Rūmai savo veikloje vadovaujasi savo įstatais – Rūmų statutu, Asociacijų įstatymu, Civiliniu kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais, kitais teisės aktais.

**ANTRASIS SKIRSNIS
RŪMŲ VEIKLA**

3 straipsnis. Rūmų funkcijos ir teisės

1. Rūmai atlieka šias funkcijas:

1) Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta tvarka ir atvejais atestuoja architektus, vykdo užsienio valstybėje jų turimos teisės pripažinimą, atlieka kitas šiuose įstatymuose numatytas funkcijas, dalyvauja sprendžiant užsienio architektų diplomų pripažinimo ir kitus klausimus, susijusius su leidimu verstis architekto profesine veikla Lietuvoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

2) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka tvarko atestuotų architektų ir architektų, kurių teisė pripažinta, sąrašą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

3) profesinės etikos kodekse nustato architektų profesinės etikos taisykles ir prižiūri, kaip jų laikomasi;

4) vykdo architektūrinės veiklos stebėseną;

5) organizuoja Rūmų narių kvalifikacijos kėlimą;

6) atlieka eksperto funkcijas architektūros, miestų planavimo ir teritorijų planavimo klausimais;

7) rengia teisės aktų, reglamentuojančių architektūrinę, urbanistinę ir teritorijų planavimo veiklą, projektus;

8) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

2. Rūmai turi teisę:

1) atstovauti savo narių profesiniams interesams ir juos ginti;

2) teikti pasiūlymus dėl galiojančių teisės aktų keitimo;

3) dalyvauti sprendžiant architektų ir miestų planuotojų formaliojo ir neformaliojo švietimo klausimus;

4) dalyvauti sprendžiant architektūrinės veiklos gerinimo klausimus;

5) organizuoti visuomenės švietimą;

6) bendradarbiauti su valstybės, savivaldos institucijomis, kūrybinėmis, profesinėmis ir kitomis šalies bei užsienio organizacijomis;

7) nagrinėti kliento ir architekto ar architektų tarpusavio nesutarimus dėl profesinės etikos;

8) savo funkcijoms atlikti samdyti ekspertus, sudaryti laikinas darbo grupes, komisijas, kitus organus;

9) verstis įstatymų nedraudžiama ūkine komercine veikla, kuri yra neatsiejamai susijusi su jų veiklos tikslais;

10) steigti filialus ir atstovybes Lietuvos Respublikoje ir kitose valstybėse. Rūmų filialų ar atstovybių funkcijos ir uždaviniai nustatomi Rūmų statute;

11) dalyvauti ekspertu architektų profesinės veiklos klausimais teismuose ir kitose institucijose;

12) teikti savo nariams teisinės paslaugas, atstovauti jiems santykiuose su valstybės ir savivaldos institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

13) atstovauti savo nariams, kai įgyvendinamos jų autorių teisės ir jos ginamos;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

14) ginčo atveju organizuoti savo narių sutaikinimo (mediacijos) procedūras;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

15) įgyvendinti kitas Rūmų statute numatytas teises.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

3. Rūmų nariams teikiamos paslaugos ir pagrindinės jų teikimo sąlygos nustatomos Rūmų statute. Rūmų statutą tvirtina Rūmų narių susirinkimas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

4 straipsnis. Rūmų nariai, jų teisės ir pareigos

1. Rūmų nariai yra visi Lietuvos Respublikoje atestuoti architektai. Rūmų nariais gali būti ir architektai, kurių teisė verstis atestuoto architekto veikla pripažinta Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

2. Neteko galios nuo 2017-01-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

3. Neteko galios nuo 2017-01-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

4. Narystės Rūmuose sąlygos ir tvarka (įstojimas, narystės sustabdymas, išstojimas, pašalinimas ir kita) numatomi Rūmų statute.

5. Rūmų nariai turi teisę:

- 1) dalyvauti Rūmų veikloje, teikti pastabas ir pasiūlymus dėl Rūmų veiklos;
- 2) rinkti ir būti išrinkti į Rūmų organus;
- 3) naudotis Rūmų teisinėmis ir kitokiomis paslaugomis;
- 4) gauti informaciją apie Rūmų veiklą;
- 5) apskųsti teismui Rūmų valdymo ir kitų organų sprendimus;
- 6) įgyvendinti kitas Rūmų statute numatytas teises.

6. Rūmų narys privalo:

- 1) laikytis Rūmų statuto, profesinės etikos kodekso nuostatų;
- 2) mokėti nario mokestį;
- 3) vykdyti privalomus Rūmų valdymo ar kitų organų nurodymus;
- 4) teikti informaciją apie savo, kaip architekto, veiklą, kaip yra numatyta Rūmų statute;
- 5) vykdyti kitas pareigas, kurias nustato Rūmų statutas.

7. Visi Rūmų nariai dalyvaudami Rūmų veikloje turi lygias teises.

KETVIRTASIS SKIRSNIS RŪMŲ STATUTAS

5 straipsnis. Rūmų statutas (toliau – Statutas)

1. Statutas yra dokumentas, kuriuo Rūmai vadovaujasi savo veikloje.

2. Statute turi būti nurodyta:

- 1) Rūmų pavadinimas;
- 2) teisinė forma;
- 3) Rūmų buveinė (adresas);
- 4) veiklos tikslai ir uždaviniai;
- 5) Rūmų narių teisės ir pareigos;
- 6) Rūmų narių susirinkimo sušaukimo tvarka;
- 7) Rūmų narių susirinkimo sprendimų priėmimo tvarka;
- 8) Rūmų valdymo struktūra, Rūmų organų kompetencija, laikotarpis, kuriam jie sudaromi, jų sudarymo ir atšaukimo, sprendimų priėmimo tvarka;
- 9) profesinės etikos kodekso priėmimo ir keitimo tvarka;
- 10) Rūmų filialų ir atstovybių funkcijos ir uždaviniai, jų steigimo bei jų veiklos nutraukimo tvarka;
- 11) architektų atestavimo vidaus tvarka;
- 12) ekspertinių išvadų architektų profesinės veiklos ir profesinės etikos klausimais rengimo, nagrinėjimo, priėmimo ir teikimo tvarka;
- 13) drausmės bylų dėl profesinės etikos kodekso pažeidimų nagrinėjimo tvarka;

- 14) Rūmų nario mokesčio mokėjimo tvarka;
 - 15) Rūmų lėšų naudojimo bei Rūmų veiklos kontrolės tvarka;
 - 16) dokumentų ir kitos informacijos apie Rūmų veiklą pateikimo nariams tvarka;
 - 17) informacijos apie Rūmų veiklą pateikimo visuomenei tvarka, leidinys, kuriame skelbiama vieša informacija;
 - 18) Statuto keitimo tvarka.
3. Statute gali būti ir kitų įstatymams neprieštaraujančių nuostatų.

PENKTASIS SKIRSNIS RŪMŲ ORGANAI

6 straipsnis. Rūmų organai

- 1. Rūmų organai yra:
 - 1) Rūmų narių susirinkimas;
 - 2) Rūmų taryba;
 - 3) Rūmų vadovas – Rūmų pirmininkas;
 - 4) *neteko galios nuo 2017-01-01;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

- 5) profesinės etikos taryba;
 - 6) Rūmų revizijos komisija.
2. Statute gali būti numatyti ir kiti Rūmų organai, veikiantys pagal jų patvirtintus veiklos nuostatus.

7 straipsnis. Rūmų narių susirinkimas

- 1. Rūmų narių susirinkimas yra aukščiausiasis Rūmų organas.
- 2. Rūmų narių susirinkimas turi teisę:
 - 1) keisti Rūmų statutą;
 - 2) priimti ir keisti profesinės etikos kodeksą;
 - 3) nustatyti Rūmų nario mokesčio dydį;
 - 4) rinkti Rūmų tarybą;
 - 5) rinkti ir atleisti Rūmų vadovą – Rūmų pirmininką, nustatyti jo darbo sutarties būtinąsias ir privalomas sąlygas (darbo funkcijas ir darbo apmokėjimą). Kitas darbo sutarties su Rūmų pirmininku sąlygas nustato, darbo sutarties sudarymą ir nutraukimą įformina Rūmų narių susirinkimo įgaliotas asmuo;
 - 6) siūlyti atstovus į architektų profesinio atestavimo komisiją, sudaryti profesinės etikos tarybą, revizijos komisiją, kitus Rūmų organus, numatytus Rūmų statute;
 - 7) tvirtinti metinę finansinę atskaitomybę.
- 3. Rūmų narių susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi Rūmų nariai. Vienas narys Rūmų narių susirinkime turi vieną balsą.
- 4. Rūmų narių susirinkimas šaukiamas Statuto nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Rūmų taryba

- 1. Rūmų taryba yra Rūmų valdymo organas.
- 2. Rūmų tarybą renka Rūmų narių susirinkimas. Rūmų tarybos sudėtį, jos narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato Statutas.
- 3. Be Civilinio kodekso ir Asociacijų įstatymo valdymo organui priskirtų funkcijų, Rūmų taryba:
 - 1) šaukia Rūmų narių susirinkimą;
 - 2) priima sprendimus dėl asmens įrašymo į Rūmų narių sąrašą ir išbraukimo iš jo, tvarko Rūmų narių sąrašą, iš tarybos narių renka Rūmų tarybos pirmininką;
 - 3) užtikrina informacijos apie Rūmų veiklą viešumą ir prieinamumą;

- 4) nustato architektų kvalifikacijos tobulinimo organizavimo tvarką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

- 5) nustato nario mokesčio mokėjimo tvarką;
- 6) tvirtina Rūmų revizijos komisijos darbo tvarkos nuostatus.
4. Rūmų taryba turi teisę:
 - 1) gauti iš Rūmų narių informaciją, susijusią su jų, kaip architektų, praktika;
 - 2) dalyvauti rengiant teisės aktų, reglamentuojančių architektų veiklą, projektus.
5. Rūmų taryba gali turėti ir kitų Rūmų statute nustatytų funkcijų ir teisių.

9 straipsnis. Rūmų vadovas – Rūmų pirmininkas

1. Rūmų vadovas – Rūmų pirmininkas (toliau – Rūmų pirmininkas) yra Rūmų valdymo organas, renkamas Rūmų narių susirinkimo.
2. Rūmų pirmininkas:
 - 1) organizuoja juridinio asmens veiklą;
 - 2) šaukia ir organizuoja Rūmų narių susirinkimą;
 - 3) priima ir atleidžia iš darbo Rūmų darbuotojus;
 - 4) atstovauja Rūmams santykiuose su kitais asmenimis ir sudaro su jais sutartis;
 - 5) įstatymų nustatyta tvarka teikia duomenis Juridinių asmenų registrui ir pranešimus Rūmų nariams apie esminius įvykius, užtikrina informacijos apie Rūmų veiklą viešumą ir prieinamumą;
 - 6) *neteko galios nuo 2017-01-01.*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

3. Rūmų pirmininkas turi teisę:
 - 1) gauti iš Rūmų narių informaciją, susijusią su Rūmų veikla;
 - 2) dalyvauti rengiant teisės aktų, reglamentuojančių architektų profesinę veiklą, projektus;
 - 3) kitas Rūmų statute nurodytas teises.
4. Rūmų pirmininkas gali turėti kitų Rūmų statute nustatytų funkcijų ir teisių.

10 straipsnis. Rūmų profesinės etikos taryba

Rūmų profesinės etikos taryba yra Rūmų organas, kuris, vadovaudamasis šiuo įstatymu, Rūmų statutu, architektų profesinės etikos kodeksu ir savo veiklos nuostatais, nagrinėja Rūmų narių drausmės bylas dėl architektų profesinės veiklos etikos kodekso pažeidimų.

11 straipsnis. Architektų atestavimas ir architektų teisės pripažinimas

1. Architektų profesinio atestavimo komisija yra Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta tvarka sudaryta komisija. Ši komisija, vadovaudamasi šiais Lietuvos Respublikos įstatymais, teikia išvadą Rūmams dėl architektų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo arba jų galiojimo panaikinimo.

2. Rūmai kiekvienais metais iki balandžio 1 dienos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikia ataskaitą apie išduotų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų, jų galiojimo sustabdymo ir jų galiojimo panaikinimo skaičių, profesinę kvalifikaciją tobulinusių architektų skaičių, architektų skundų dėl sprendimų dėl kvalifikacijos atestato ir teisės pripažinimo dokumento išdavimo, jų galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo skaičių.

3. Rūmų priimti sprendimai dėl architektų kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo arba jų galiojimo panaikinimo gali būti skundžiami teismui per trisdešimt dienų nuo sprendimo įteikimo architektui dienos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

12 straipsnis. Rūmų revizijos komisija

1. Rūmų revizijos komisija yra Rūmų kontrolės organas. Ją iš Rūmų narių renka Rūmų narių susirinkimas.

2. Rūmų revizijos komisija:

- 1) kontroliuoja Rūmų finansinę veiklą;
- 2) kontroliuoja teritorinių skyrių finansinę veiklą;
- 3) tikrina Rūmų finansinės veiklos ataskaitas ir teikia išvadą Rūmų narių susirinkimui;
- 4) atlieka kitas šiame įstatyme ir Rūmų statute nustatytas funkcijas.

3. Rūmų revizijos komisijos darbo tvarką nustato Rūmų tarybos patvirtinti nuostatai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

RŪMŲ FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ, TURTAS IR PAJAMOS

13 straipsnis. Rūmų buhalterinė apskaita, finansinė atskaitomybė ir auditas

1. Rūmų buhalterinę apskaitą, jos organizavimą, tvarkymą ir finansinės atskaitomybės sudarymą nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

2. Rūmų auditas atliekamas, kai Rūmų narių susirinkimas priima sprendimą jį atlikti ir išrenka audito įmonę. Auditas atliekamas teisės aktu, reglamentuojančių auditą, nustatytais atvejais ir tvarka.

14 straipsnis. Rūmų veiklos ataskaita

1. Rūmų pirmininkas turi parengti ir pateikti Rūmų narių susirinkimui praėjusių finansinių metų veiklos ataskaitą. Ši ataskaita yra vieša.

2. Rūmų veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta:

- 1) informacija apie Rūmų veiklą įgyvendinant nustatytus veiklos tikslus;
- 2) gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus;
- 3) informacija apie įsigytą ir perleistą ilgalaikį turtą per finansinius metus;
- 4) išlaidos per finansinius metus;
- 5) darbuotojų skaičius finansinių metų pradžioje ir pabaigoje.

3. Veiklos ataskaitoje gali būti ir kita Rūmų narių susirinkimo nustatyta informacija.

15 straipsnis. Rūmų turtas ir pajamų šaltiniai

1. Rūmams nuosavybės teise gali priklausyti pastatai, transporto priemonės, įrenginiai ir kitas jų Statute numatytai veiklai reikalingas turtas, kuris gali būti įgytas iš šio straipsnio 2 dalyje nustatytų pajamų šaltinių.

2. Rūmų pajamų šaltiniai:

- 1) nario mokesčiai ir tiksliniai įnašai;
- 2) gali būti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos, skirtos specialiosioms programoms vykdyti;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų neatlygintinai perduotos lėšos ir turtas;
- 4) palikimai, pagal testamentą tenkantys Rūmams;
- 5) kredito įstaigų palūkanos, mokamos už tose įstaigose saugomas lėšas;
- 6) kitos teisėtai gautos lėšos.

16 straipsnis. Rūmų pelno naudojimas

Rūmų gautas pelnas naudojamas jų Statute nustatytiems veiklos tikslams siekti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

RŪMŲ REORGANIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

17 straipsnis. Rūmų reorganizavimas ir likvidavimas

Rūmai reorganizuojami ar likviduojami įstatymų nustatyta tvarka.

**AŠTUNTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS****18 straipsnis.** *Neteko galios nuo 2017-01-01.*

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

19 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Pasiūlyti Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai parengti ir patvirtinti šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos architektų rūmų
Įstatymo priedas

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1985 m. birželio 10 d. Europos Tarybos direktyva 85/384 EEB dėl architekto diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas, OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 118 (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/384/EEB, OL 2004 m. specialusis leidimas, 6 skyrius, 1 tomas, p. 155–156, p. 263; 2001 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento Ir Tarybos Direktyva 2001/19/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 89/48/EEB ir 92/51/EEB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo bendrosios sistemos ir Tarybos direktyvas 77/452/EEB, 77/453/EEB, 78/686/EEB, 78/687/EEB, 78/1026/EEB, 78/1027/EEB, 80/154/EEB, 80/155/EEB, 85/384/EEB, 85/432/EEB, 85/433/EEB ir 93/16/EEB dėl bendrosios praktikos slaugytojo, dantų gydytojo, veterinarijos gydytojo, akušerio, architekto, vaistininko ir gydytojo profesijų, OL 2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 4 tomas, p. 138).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2575](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-13, i. k. 2016-20324

Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 3, 6, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2725](#), 2016-11-03, paskelbta TAR 2016-11-09, i. k. 2016-26508

Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 1, 2, 3, 4, 11 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas